

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 75/17.03.21
CEB, CAI

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 062-2090 din 02.04. 2021

La nr. 75 din 17.03.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținerea activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative (art.9 alin.(2) lit.d)).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

R. Flocea

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	798
"05"	04 2021
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7202 din 31.03.2021

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținerea activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative (art.9 alin.(2) lit.d))

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă se menționează că *„Obiectivul de bază al proiectului de modificare a Legii nr. 60/23.04.2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative este de a introduce o facilitate fiscală pentru agricultori afectați de calamitățile naturale ce țin de Programul de rambursare a TVA, și anume calculul rambursărilor TVA în baza sumelor declarate și nu achitate”*.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin instituirea unor măsuri de susținere a producătorilor agricoli care se confruntă cu dificultăți în activitatea desfășurată cauzată de pandemia Covid-19.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”*.

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Analizând proiectul constatăm inexistența literei d) al normei alin.(2) al art.9. Totodată, examinând conținutul lit.b) al normei art.9 evidențiem că în aceasta nu se regăsește text care ar utiliza sintagma „cu destinație agricolă achitat”. Astfel, art.9 alin.(2) prevede:

„Suma rambursării TVA va constitui mărimea minimă dintre următoarele sume:

- a) suma TVA spre deducere în perioada ulterioară, înregistrată pentru ultima perioadă fiscală privind TVA;*
- b) suma achitată a impozitului pe venit, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajator, a contribuțiilor individuale de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală datorate de angajator și salariat pentru perioada fiscală și/sau perioadele fiscale ce corespund perioadei Programului de rambursare a TVA prevăzute la art. 11 pentru producătorii agricoli afectați de calamitățile naturale – cummul sumei impozitului funciar pentru terenurile cu destinație agricolă, calculat și declarat pentru*

anul 2020, diminuat cu suma reducerilor, în cazul achitării impozitului respectiv până la data de 30 iunie a anului fiscal, și al sumei calculate și declarate a impozitului pe venit, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajator, a contribuțiilor individuale de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală datorate de angajator și salariat pentru perioada fiscală și/sau perioadele fiscale ce corespund perioadei Programului de rambursare a TVA prevăzute la art. 11”.

În aceste condiții, propunem autorului reexaminarea propunerii prin prisma normei legale actuale conținute la art.9 din lege.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

În nota informativă se menționează că *„Implementarea prevederilor acestui proiect de lege nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat, ci se bazează pe introducerea unei facilități fiscale procedurale la calcularea TVA spre rambursare agricultorilor”*.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit art.30, pct.2 din anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, „În cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum sau rezultatele analizei ex ante sau ale analizei impactului de reglementare. Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și, după caz, analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului”.

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.”

Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23 din 18.01.2019.

La fel, în conformitate cu prevederile art.3 alin.(3/3) din Codul fiscal - „La elaborarea proiectelor de acte legislative și normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmește actul de analiză a impactului de reglementare. În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta”.

În acest sens, propunem autorului a anexa la nota informativă analiza impactului de reglementare la proiectul prenotat în care se vor identifica obiectivele, se vor identifica opțiunile și se vor analiza și compara opțiunile.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

Totuși, textul proiectului nu corespunde tehnicii legislative și normative din considerentul că norma propusă pentru modificare nu există în conținutul art.9 din lege. Autorul urmează să reexamineze proiectul reieșind din acest aspect.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul în mod direct nu reglementează activitatea autorităților publice, însă amendamentele aprobate urmează să fie implementate de către autoritățile publice în a căror sarcină intră executarea prevederilor date în ceea ce privește asigurarea aplicării facilităților acordate prin proiect.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota informativă se menționează că „*Obiectivul de bază al proiectului de modificare a Legii nr. 60/23.04.2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative este de a introduce o facilitate fiscală pentru agricultori afectați de calamitățile naturale ce țin de Programul de rambursare a TVA, și anume calculul rambursărilor TVA în baza sumelor declarate și nu achitate*”.

Analizând proiectul constatăm inexistența literei d) al normei alin.(2) al art.9. Totodată, examinând conținutul lit.b) al normei art.9 evidențiem că în aceasta nu se regăsește text care ar utiliza sintagma „cu destinație agricolă achitat”. Astfel, art.9 alin.(2) prevede:

„Suma rambursării TVA va constitui mărimea minimă dintre următoarele sume:

a) suma TVA spre deducere în perioada ulterioară, înregistrată pentru ultima perioadă fiscală privind TVA;

b) suma achitată a impozitului pe venit, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajator, a contribuțiilor individuale de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală datorate de angajator și salariat pentru perioada fiscală și/sau perioadele fiscale ce corespund perioadei Programului de rambursare a TVA prevăzute la art. 11 pentru producătorii agricoli afectați de calamitățile naturale – cumulul sumei impozitului funciar pentru terenurile cu destinație agricolă, calculat și declarat pentru anul 2020, diminuat cu suma reducerilor, în cazul achitării impozitului respectiv până la data de 30 iunie a anului fiscal, și al sumei calculate și declarate a impozitului pe venit, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajator, a contribuțiilor individuale de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală datorate de angajator și salariat pentru perioada fiscală și/sau perioadele fiscale ce corespund perioadei Programului de rambursare a TVA prevăzute la art. 11”.

În aceste condiții, propunem autorului reexaminarea propunerii prin prisma normei legale actuale conținute la art.9 din lege.

31.03.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI , Inspector principal

V. Curmei

